

15 FEBRUARI 1928

No. 4

33e JAARGANG

DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896

Want God heeft ons niet geroepen tot onreinheid, maar tot
heiligmaking. 1 Thessalonicenzen 4:7.

'T VOLMAAKTE HUWELIJK — EERBAAR *).

'T VERMINKTE HUWELIJK — ZONDIG.

Door Onderling B. H. Roberts,
een van de Presidenten der Zeventigers.

Nu ik uw verzoek inwillig om een artikel over het Huwelijk te schrijven, heb ik besloten onder bovenstaand hoofd te schrijven — 't Volmaakte huwelijk en 't Verminkte huwelijk — het eerste eerbaar, het tweede zondig. In hoofdzaak zal ik het tweede gedeelte van dit tweeledig-getitelde onderwerp behandelen, omdat er op 't oogenblik tegen het Volmaakte huwelijk georganiseerde pogingen schijnen te bestaan ten gunste van het uitbreiden en rechtvaardigen van zinnelijke geslachtsovergabe, onder een voorgesteld *onecht*-huwelijk systeem.

Twee dingen gaan met het Volmaakte huwelijk gepaard: het samenleven en het nageslacht — de vereeuwiging van het gezin; en deze komen voort uit Gods wet in de schepping. Nadat de schepping tot op dat punt gevorderd was om in haar volheid het planten- en dierenleven voort te brengen en al deze dingen geschapen waren en bevolen waren naar hun aard te vermenigvuldigen, zeide God tot de Intelligenties, die met Hem in de schepping betrokken waren: „Laat ons menschen maken naar ons beeld, naar onze gelijkenis”, dat wil zeggen „naar onzen aard”; en aan hen zou heerschappij over de rest van de schepping gegeven worden. „En God schiep den mensch naar Zijn beeld, naar het beeld Gods schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij ze. En God zegende ze, en God zeide tot hen: „Weest vruchtbaar en ver-

*) Uit „Improvement Era”, Januari 1928.

menigvuldigt en vervult de aarde en onderwerpt ze en hebt heerschappij — over alles dat leeft. En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed". (Gen. 1).

In het tweede verslag van de schepping, of in het uitvoeren van het plan in stoffelijken vorm, van hetgeen in het eerste verslag de geestelijke schepping was, plantte de Heere God een hof in Eden tegen het Oosten, en Hij stelde aldaar den mensch, dien Hij geformeerd had en gaf hem de wet betreffende de verboden vrucht. Maar de Heere God zag dat het niet goed was, dat de mensch alleen zou zijn; daarom maakte Hij een hulpe voor hem. Aldus werd de vrouw voor Adam geschapen en tot hem gebracht, en de man heette haar op vorstelijke wijze welkom, zeggend: „Deze is ditmaal been van mijn gebeente en vleesch van mijn vleesch"; en Adam noemde haar „Manninne!" Daarom werd in de wet van God geschreven: „De man zal zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aankleven; en zij *zullen tot één vleesch zijn*". (Gen. 2). Toen kwam de verzoeking, de zoogenaamde val, met zijn toevloed ondervindingen van het aardsche leven.

Datgene echter, waarvan wij nu nota moeten nemen in dit alles, zijn de twee zaken, die betrokken zijn bij de verwantschap tusschen man en vrouw: metgezelschap, die vereeniging beoogt; en ten tweede het gebod aan hen gegeven om vruchtbaar te zijn, te vermenigvuldigen en de aarde te vervullen. Dit zijn de twee zaken, die deel uitmaken van het huwelijk tusschen den man en de vrouw om het volmaakt en volledig te maken — vereeniging en nageslacht — de twee deelen der eene wet. Aldus is de huwelijksinstelling, gezegend door God en juist omschreven door Jeremy Taylor. Hij zeide:

Het huwelijk is de moeder der wereld; het behoedt koninkrijken, vult steden, kerken en den hemel zelf. Gelijk de nijvere bij, bouwt het een huis, verzamelt zoetheid uit iedere bloem, werkt en vereenigt zich tot samenlevingen en republieken, zendt koloniën uit, voedt de wereld met lekkernijen, gehoorzaamt, houdt orde, beoefent vele deugden, bevordert de belangen van het menschedom en is die deugdzaame toestand, waarop God de tegenwoordige samenstelling van de wereld heeft beoogd.

Dit alles is het huwelijk — het Volmaakte huwelijk — en nog meer. Het vormt de eerste eenheid van een gemeenschap — van naties en beschaving zelve; en al deze zijn wat stabiliteit en haar blijvendheid betreft, in gelijke mate daarvan afhankelijk. Uit het gezin komt het huiselijk leven en bijna is het bij denkende staatslieden en anderen, die ernstig aandacht schenken aan de welvaart der gemeenschap en naties, een leerspreuk geworden, dat geen staat zich hooger kan verheffen, dan het huiselijk leven, dat zich binnen zijn grenzen afspeelt, en geen kerk kan rechtvaardiger zijn of meer invloed hebben, dan de omgeving waaruit haar leden komen.

De echtverbintenis is met de teederste aandoeningen verbonden, de sterkste hartstochten, de grootste belangen van het mensche-

lijk leven. Want zij staat in verband met liefde, de seksen en het nageslacht — den voortduur van het leven, het gezin en het ras. Zij is de uiterste hoeksteen in den Tempel van het menschelijk bestaan. Het is onmogelijk haar gewichtigheid te overdrijven. In de Schriften wordt van het huwelijk gezegd, dat het „eerlijk onder allen is en het bed onbevlekt; maar hoereerders en overspelers zal God oordeelen”. (Hebr. 13:4). Van de kinderen wordt verteld, dat zij zijn: „Een erfdeel des Heeren, de vrucht des buiks is een belooning. Gelijk de pijlen zijn in de hand eens helds, zoodanig zijn de zonen der jeugd: welgelukzalig is de man, die zijn pijlkoker met dezelve gevuld heeft; zij zullen niet beschaamd worden als zij met de vijanden spreken zullen in de poort”. (Psalm 127).

In elk opzicht houden de Schriften de heiligheid van den huwelijksstaat en het gezin hoog; en het ooteren van een eerbaar huwelijk of het gezin, wordt op hetzelfde oogenblik en in de toekomst gevolgd door een vloek en verschrikkelijke straf. Maar niet alleen in de Schriften wordt het huwelijk en de heiligheid van het gezin hoog gehouden, maar door de ondervindingen van den mensch en ook van naties — en dit geheel afgezien van openbaring — wordt de instelling van het huwelijk en het gezin, dat eruit voortgroeit, zooals het door de menschelijke wijsheid in de wet wordt uitgedrukt, geacht als de beste schikking, die getroffen kan worden voor de vereeniging der geslachten, voor hun persoonlijke vrede en geluk; de beste regeling voor de voortplanting van het ras, tot het verkrijgen van welvaart voor de kinderen, den voortduur, vrede en voorspoed van den staat.

Met het oog hierop kunnen wij zeggen, dat de wet der Schrift, het Woord van God, bevestigd wordt door de wijsheid van onze voorouders, die voortgekomen is uit de kennis, die uit lange ondervinding is geboren. Ik heb dit alles genoemd ten einde met meer nadruk de gevaren aan te kunnen toonen, die in de aanvallen dreigen, die nu op deze hoofdinstelling van het menschelijk leven worden gedaan.

In de eerste plaats de hartstocht der liefde (ik bezig „hartstocht” in zijn hoogste beteekenis, d. w. z. in de gevoels-beteekenis) is de aansporing tot het gezelschapzoeken en het huwelijk (natuurlijk met uitzondering van die nu en dan voorkomende vuige beweeggronden, waar weelde of positie, of misschien allebei, het doel van het huwelijk uitmaken); en dit, alhoewel volstrekt noodzakelijk — zoo gemakkelijk is het voor het beste door bederf in het slechtste te worden veranderd — brengt niettegenstaande den man en de vrouw in de gevaarlijke zone der geslachtsverwantschap. Als in den verlovingsstijd te groote familiariteit in lichamelijk contact veroorloofd wordt, kan zulks tot verleiding overgaan en verleiding tot zonde — zonde tegen de verbintenis om kuisheid te bewaren, een zonde, die liefde in wellust verandert en het leven van beiden, man en vrouw vergiftigt.

Aldus is de menschelijke natuur met betrekking tot de sexueele verwantschap, dat een buitensporig verlangen gemakkelijk opgewekt kan worden en leiden tot vrijen omgang, ontucht, overspel, waaruit aan het eind blijvende, hatelijke prostitutie ontstaat met haar geheelen nasleep slechtigheden; de doodelijkste vijand voor het huwelijk en de heiligheid van het gezin, die leidt tot vaneenscheuring aan het echtscheidingshof.

Echtscheiding, goedkoop en gemakkelijk verkregen, om vele oorzaken, die soms niets te beteekenen hebben en dikwijls met kinderen als de onschuldige, hulpelooze slachtoffers van haar grootste smarten, wordt reeds lang erkend als een meest gevaarlijke bedreiging voor het gezin als een instelling. In onzen modernen tijd komt dit snel toenemend kwaad iederen dag voor. De gemakkelijkheid waarmee eene echtscheiding verkregen kan worden, haar veelvuldige herhaling, vermindert de waarde van het huwelijk en bedreigt de ongeschondenheid van de geheele gemeenschap. Een ander kwaad, dat gevaarlijk is voor de huwelijksinstelling, dat natuurlijk het gezin insluit, is het weigeren van een steeds toenemend aantal jonge mannen om in huwelijks-betrekkingen te treden. Onlangs werd in een openbare lezing, die in het Salt Lake Theater werd gehouden door iemand, die weten moet waarover hij spreekt, de rechter Ben Lindsey, van Denver, Colorado, die voor vele jaren rechter aan de „Jeugd-rechtbank” in genoemde stad is geweest, aangehaald, dat er zes millioen van de tien millioen jonge mannen in de V. S. waren, die een huwelijk vermeden — zijn verantwoordelijkheden verwierpen! Daar het onredelijk zou zijn aan te nemen, dat dit groote lichaam jonge mannen in het land zich van sexueelen omgang onthoudt, bewijst zoo'n toestand, zelfs uit zichzelf, hoe algemeen verspreid gemengde en onwettige gemeenschap tusschen de seksen moet zijn en hoe groot de omvang der ontucht.

Dit is slechts één kant van het gemeenschapskwaad; er zijn andere en wel onder hen, die reeds den huwelijksstaat hebben aangegaan, inzonderheid de toenemende liefde voor genot, door zich over te geven aan het zinnelijke genoegen der sekse zonder zich bloot te stellen aan de risico's, de moeiten en de verantwoordelijkheden van het ouderschap. Of, indien een concessie gedaan moet worden aan het gebruik om een gezin te stichten, dan moet, zoo denkt men, het nageslacht onder zulke menschen tot een of hoogstens twee kinderen beperkt worden. Dit onder de rijkere en meer ontwikkelde klassen, waar weelde gelegenheid vormt voor gemak en kunstmatig het verlangen prikkelt naar een grootere verscheidenheid van ontspanning met afnemend pogen, en een toenemend gevoel voor weelde en vrijheid van verantwoordelijkheid. Daar groote gezinnen een hinderpaal zouden zijn voor deze zelfbevrediging, worden groote gezinnen van de rekening ge-

schraapt door die klasse van het volk, die stoffelijkerwijs gesproken, het meest bekwaam is, de verplichting van groote gezinnen op zich te nemen.

Deze praktijk, door zoogenaamde geboortebeperving de gezinnen klein te houden, leidt tot vleeschelijke, moreele en geestelijke onheilen. Zij knakt de gezondheid der vrouwen en brengt deze in gevaar, aangezien ze methoden met zich brengt, die de ontvangenis verhindert en de ongeboren vrucht vernietigt, dat dikwijls tot ontijdige verlossing en kindermoord leidt — niets anders dan moord! Voorkoming met werktuigen zoowel als langs chemischen weg, brengt de gezondheid der vrouw, die zich daaraan overgeeft, in gevaar, verzwakt de levenskracht, vernietigt de kracht der zenuwen en verdelgt het geslacht. Het moreele effect van dergelijke levensmethoden is niets minder dan rampspoedig. Het ont-aardt en maakt een schande van het sexueele genoeg en doodt het liefdegevoel, dat alleen de handeling tot teederheid kan verfijnen. Het draagt bij tot het groote verlangen naar sexueelen vrijen omgang; want door een gevoel van veiligheid, door de kennis om de gevolgen te voorkomen, die de ontrouwen aan het huwelijksverbond zouden blootstellen, vermenigvuldigen zich de verleidingen tot ontucht en overspel grootelijks en de zedelijkheid van een gemeenschap wordt in groote mate verlaagd, zoo niet vernietigd.

De verderfelijke gevolgen van dit alles toonen zich dikwijls voor de echtscheidingsrechtbank.

Het echtscheidingsverslag van Engeland (waar echtscheiding op verbazingwekkende wijze toeneemt sedert door pas vastgestelde wetten de echtscheiding praktisch geheim gehouden wordt) wijst uit, dat in 40 % van de echtscheidingen de paren, die om scheiding vroegen kinderloos waren en in 30 % der gevallen hadden zij slechts één kind! De feiten vertellen hun eigen geschiedenis. Een diependenkend schrijver, die van de bovengenoemde feiten aantee-ning houdt, verklaart: De kinderen scheppen een verplichting die de ouders beïnvloedt, voordat zij zich aan een echtscheiding overgeven, hen doet nadenken en dit kan zich ontwikkelen tot verdraagzaamheid met betrekking tot elkanders fouten en eigenaardigheden zonder dewelke geen huwelijk gelukkig kan zijn. Maar als dat plichtsgevoel afwezig is, is er geen aansporing de bezwaren te overkomen tot een bevredigende vereeniging van een man en een vrouw en echtscheiding is het resultaat. (*The New Age*, Dec. 1927).

Een pas verschenen verslag van de regeering der V. S. door het Departement van Handel vermeldt, dat: „Echtscheiding in de V. S. sneller toeneemt dan het huwelijk”. Het verslag geeft aan, dat de toename in huwelijken gedurende 1926 als vergeleken met 1925 1,2 % bedraagt; terwijl echtscheidingen gedurende hetzelfde tijdvak 3,1 % toenamen. In andere woorden bedroegen de vol-

trokken huwelijken in 1926 1.020.000, een toename van 13.745 over het aantal van 1925; en de echtscheidingen over 1926 bedroegen 180.868, een toename van 5.419 over de echtscheidingen gedurende 1925.

Misschien wordt er gezegd, dat in dit alles niets nieuws ligt; dat deze verschillende erkende boosheden, die bedreigingen vormen voor de huwelijksinstelling, voor het gezin, voor de gaafheid van het gemeenschapsleven, voor het nationale leven en voor de beschaving zelve, nu sedert lang door onheilsprofeten uitgebaazuind zijn en toch blijft de echtverbintenis, het gezin leeft voort; kinderen worden geregeld in een steeds toenemend aantal in de meeste naties geboren; en alhoewel het erkend wordt, dat vele boosheden en gevaren in overvloed aanwezig zijn, hebben zij steeds in meerdere of mindere mate bestaan, toch schijnt er geen gegronde reden voor ongerustheid te zijn, het menselijk karakter is volkomen gezond en het lijkt waarschijnlijk, dat onze geliefde instellingen op de een of andere wijze bewaard zullen blijven.

Ongetwijfeld een reeks troostrijke opmerkingen; maar ondiep en ontoereikend voor de tegenwoordige behoeften der wereld; in het geheel niet geruststellend tegenover de toestanden die er thans heerschen en de veranderde mentale houding van het tegenwoordige geslacht tegenover de voornoemde geliefde instellingen. In die veranderde mentale houding ligt het onmiddellijke gevaar voor het huwelijk en alles waarop dit betrekking heeft. Deze veranderde mentale houding wordt waargenomen en 't eerst beïnvloed door de vervanging van andere en grootere vereenigingen dan het gezin, waar rondom de levensbelangen nu draaien. Dit wordt aangegeven door den Eerw. Heer Henry H. Lewis, predikant van de St. Andrews Protestante Bisschopskerk, Ann Arbor, Michigan, in een blad, dat verleden jaar Juli op het Bisschopskerk-congres te San Francisco werd gelezen en aanleiding gaf tot breedvoerige en soms verbitterde discussies in het Oosten (der V. S.).

„Een generatie terug maakten het gezin, de kinderen, de stamverwanten en de buurlieden de zeer belangrijke kern, waarom het leven gebouwd en in stand gehouden werd. Rond dit alles was eergevoel, eenvoudige goedheid en bekoring. Heden herhaalt zich zoo iets zelden. De nadruk wordt nu anders gelegd. Wij hebben andere vereenigingen, die het middelpunt vormen, waarom het leven draait; voor oudere broeder en zuster in colleges, de broeder- en zusterschap; voor moeder haar lees- of gezelschapsclub of de vereeniging voor de bevordering der gezondheid; voor vader de „Rotary” of „Kiwanis” of andere clubs — de hotels voor mannen en de hotels voor vrouwen noemen wij niet eens. In elke bespreking van den tegenwoordigen moreelen toestand behooren zulke nieuwe vereenigingen erkend te worden, die zich dikwijls ten onrechte de centrale plaats van het gezinsleven hebben toegeëigend”.

Vroeger dat beeld van het gezin zooals bovenstaand is aangegeven, dat om zich heen heeft een „heiligh eergevoel”, „een een-

voudige goedheid", „een bekoring" — en dan „heden herhaalt zich zoiets zelden!" En dat beeld bestond gisteren nog! En nu verbleekt het! Hoe jammer!

Ten tweede, het ontwikkelen van het individualisme, dat een zekere persoonlijke onafhankelijkheid schept boven alles dat in het gisteren der wereld is bekend geweest en dit geldt in het bijzonder de vrouwen. Als wij het terrein der industrie betreden, concurrert, zooals nooit te voren is gekend, op velerlei gebied de jonge vrouw met den man, met het gevolg, dat zij den man uit vele werkkringen verdringt; zij krijgt zelfs meer betaald dan vele werklieden, sticht een beteren levensstandaard dan de man, die de gewone industrieele werkzaamheden volgt, kan aanbieden, hetgeen het huwelijk minder wenschelijk en het afzonderlijk leven meer wenschelijk maakt, doch boven allen voorrang een onafhankelijkheid voor de vrouw schept en „waaraan in het verleden nimmer gedacht is".

„Met het oog op dit alles", vraagt de Eerw. Heer Lewis, „Is het te verwonderen, dat de filosofie van velen inhoudt voor het oogenblik te leven en het meeste uit het leven te halen? Is het te verwonderen, dat wij een levenshouding hebben, die ons vertelt, dat het voornaamste in het leven is, ons te uiten, of de meest treffende sensaties door te maken?" „Heel goed dit alles", zegt de Eerw. Heer Lewis, die hierop terugkomt, „toch is het moeilijk met zoo'n filosofie een bepaald doel te vinden, waartot men zich wenden zal". Zeker het is gemakkelijk te zien, dat al de zin voor leiding verloren kan gaan, maar er kan nauwelijks twijfel bestaan waar het eindigen zal als het onbeteugeld blijft.

Ten derde. Een nieuw gezicht op het leven en de verwantschap der seksen door de wetenschap teweeggebracht, die veiligheid verschaft voor de gevolgen van sexueele betrekkingen, beide binnen de echtverbintenissen en buiten het huwelijk. Om nog iets uit het blad van den Eerw. Heer Lewis aan te halen:

„Het invoeren der wetenschap is het meest op den voorgrond tredend feit van onzen tijd en de wetenschap heeft in de zeden een geheel neuen moreelen toestand geschapen. Want als men „contra-ontvangenis" heeft ingevoerd, heeft men zijn moreelen toestand veranderd. Gij hebt dat oude maar zeer doeltreffende wapen van U geworpen, dat menig persoon teruggehouden heeft om buiten het aangenomen moreele reglement te gaan — de vrees voor de gevolgen! Die vrees rust niet langer in het hart van eenig wetenschappelijk ontwikkeld man of vrouw en met het verdwijnen van die vrees gaat ook een groote hoeveelheid onwetendheid en verkeerde inlichtingen aangaande de geheele sexueele verwantschap gepaard. De resultaten zijn slechts gedeeltelijk openbaar. Door vele jonge menschen wordt wat vroeger als een afdwaling van het moreele reglement werd beschouwd nu als een handeling opgevat, die zoo natuurlijk is als eten en drinken.

De jeugd besluit dikwijls op grond van „doelmatigheid" of het „de moeite waard zijn" of „sexueele gemeenschap gepermitteerd is" en denkt nooit aan eenige gevolgen, omdat zij gelooft, dat er geen zullen zijn! Zij ziet er geen kwaad in, de wetenschap

zal haar beschermen, en gewoonlijk doet de wetenschap het!" „Zelfs bij hen, die niet zoo ver gaan, is het idee, dat velen van ons koesterden, dat dergelijke dingen als „aanhalen" of „te familiaar zijn" met het andere geslacht vermeden zouden worden, ten minste tot na de verloving, zoo niet na het huwelijk, op grond dat het huwelijksleven des te zoeter zou zijn als men zulks deed — verdwenen! De jeugd van tegenwoordig gevoelt, zooals wij weten, niets voor zoo'n idee. „Aanhalen", zooals zij het noemt, „hoort erbij". Wat wij ook van zoo'n houding mogen denken, hetgeen wij moeten opmerken is, dat het bestaat en dat grootendeels wegens wetenschappelijke kennis vele menschen het een redelijke rechtevaardiging(?) vinden om dingen te doen waar zij een generatie geleden nooit aan gedacht zouden hebben".

Ten vierde: Gebrek aan leiding. Dan komt tot dezen Eerw. Heer de bewustheid van een gebrek aan leiding bij de menschen wat het voorkomen betreft van de bovenaangehaalde feiten.

Hij zegt: „Wij merken een gevoel op, dat haar schijnt te vergezellen (de moderne jeugd) — het gevoel van zonder leiding te zijn, een vragende houding, die zegt: „Wat beduidt dit alles?" „Waartoe dient dat?" „Wat goed doet het?" Onze vaders waren erg zeker van zichzelf. Zij waren zeker van hetgeen goed of kwaad was. Zij hadden het alles in een systeem uitgewerkt en in hun zekerheid lag een soort opbeuring. De groote meerderheid echter, jong zoowel als oud, wijkt heden af, ze zoekt zekerheid (alleen maar een ander woord voor het ouderwetsche „zaligheid") en zoekt in haar ernstiger oogenblikken altijd peinzend — waarheen?"

Met het oog op die houding en in het licht van die bestaande moreele feiten, zooals wij ze hebben opgemerkt; wat zou het antwoord van de Kerk zijn?"

(Wordt vervolgd).

ZONDAGSSCHOOLWERK.

AVONDMAALVERS VOOR MAART 1928.

Het brood en water wijzen ons
Op Zijn offer voor de zonden;
Gij Heil'gen geeft getuigenis
En dient Hem alle stonden.

GEZAMENLIJKE OPZEGGING VOOR MAART 1928.

Artikelen des Geloofs.

Artikel 1.

Wij gelooven in God, den Eeuwigen Vader, en in Jezus Christus Zijnen Zoon en in den Heiligen Geest.

Artikel 2.

Wij gelooven dat de mensch voor zijn eigene zonden gestraft zal worden en niet voor Adams overtreding.

Artikel 3.

Wij gelooven dat door het Verlossingswerk van Christus alle menschen kunnen zalig worden door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het Evangelie.

DE STER NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

REDACTIE: JOHN P. LILLYWHITE - ASSISTENT: TH. SIPKEMA

MAAR DAT GAAT NIET!

Niemand neemt zichzelf die eer aan.

Onderstaande regels kwamen voor in een uitgave van het dagblad „De Telegraaf”, die eenige weken geleden verscheen.

DS. BÖRGER NEEMT ONTSLAG.

Stichting van een eigen kerk.

Naar wij vernemen, zal Ds. J. Börger nu inderdaad binnenkort de Ned. Herv. Kerk gaan verlaten. Verleden week is een vergadering gehouden van enkele aanhangers van Ds. Börger uit Gouda, Den Haag en Rotterdam, waar in beginsel besloten is een genootschap te vormen, dat ten doel heeft het Ds. Börger mogelijk te maken in deze plaatsen te blijven spreken. Dit komt dus neer op een nieuwe kerkformatie. Ds. Börger wil tegenover de verwarde Europeesche kerken de ware Christelijke kerk stellen, die haar grondslag heeft in het Evangelie, dat alleen maar in het zuiver denken tot zijn recht kan komen.

Alhoewel het zeer goed mogelijk is, dat deze predikant fouten heeft opgemerkt in de organisatie, waarin hij een plaats hield, toch, als wij een blik slaan in de Schriften, is dit niet de weg, die gevolgd moet worden, ten einde een kerk in de rechte banen te leiden. Want mocht de stelling, die door genoemden predikant gevormd zal worden, in sommige opzichten beter zijn, dan het genootschap, hetwelk hij heeft verlaten, dan toch is het voor hem onmogelijk die goddelijke kracht in de zelve te scheppen, die aanwezig was in de Kerk van den Zaligmaker, waarvan wij in den bijbel kunnen lezen. Dit is het nu juist, waar zoovelen aan mank gaan. Door dit (die macht) over het hoofd te zien, wordt de verdeeldheid nog algemeener. Men matigt zich het recht aan een kerk op te richten, zonder inlichtingen te ontvangen van het Hoofd, n.l. Jezus Christus. Duidelijk is waar te nemen, dat de heiligheid van de Kerkorganisatie, het lichaam van Christus, door groote scharen menschen niet wordt verstaan. Alsof men lid van een vakorganisatie is, treedt men maar naar eigen verkiezing in en uit en — dat is wel het meest onbehaaglijke voor onzen Hemelschen Vader — men bouwt op en breekt af, alsof men bezig is een huis te bouwen of af te breken. Mochten toch de menschen begrijpen, dat zonder gaven en krachten uit goddelijke bron verkregen te hebben, het onmogelijk is Christus' Kerk te bouwen, die moet rusten op het fundament van Apostelen en Profeten,

waarvan Jezus Christus de uiterste hoeksteen is; op welken het geheele gebouw bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heiligen Tempel in den Heere! De mensch kan in deze niet volgens zijn eigen te werk gaan, want doet hij dat, dan zullen zijn handelingen zeker spaak loopen.

Niemand zal toch beweren, dat de mensch uit zichzelf de macht heeft om onreine geesten uit te werpen en alle ziekte en alle kwaal te genezen. Wel degelijk is, zooals in het tiende hoofdstuk van het Evangelie van Mattheüs is te lezen, de tegemoetkoming van den Allerhoogste hierin noodig. Die zegeningen, waardoor de Kerk van Christus zich heeft gekenmerkt en zich nog kenmerkt, kunnen geschonken worden door dienstknechten des Heeren, die de macht van God hebben ontvangen. Hetzelfde geldt voor den doop en de gave des Heiligen Geestes. Niet alleen ontbreekt den mensch de macht om die heilige verordeningen, zoo noodzakelijk voor de zaligheid van alle Gods kinderen, te bedienen, maar hij is daartoe ook niet gerechtigd, zonder van God geroepen te zijn. Het gezond verstand vertelt ons, dat de menscheelijke capaciteiten niet toereikend zijn, om tot een eenheid op godsdienstig terrein te komen zonder Goddelijke openbaring. „Als er geen profetie is, wordt het volk ontbloot”, vertellen ons de Schriften. Alleen op grond daarvan (profetie) kan en zal de Kerk van Christus opgericht worden en op de rots der openbaring zal Zij immer staan.

Geduldig afwachten dus, o mensch, indien gij u in een kerkgenootschap bevindt, dat volgens u niet het Evangelie van den Meester predikt! Maar niets zal de Eeuwige Vader u onthouden, als gij nederig vraagt om hetgeen gij in oprechtheid verlangt. Hij zal u aantoonen, op Zijn tijd en wijze, dat Zijn Kerk is opgericht in 1830, niet door eenig mensch, maar door Hem, Die het recht daartoe heeft, Jezus Christus.

HET HUIS DES HEEREN. *)

Waarom bouwen de Heiligen der laatste dagen Tempels?

De Heiligen der laatste dagen zijn bekend en onderscheiden als een Tempelbouwend volk. Zij bouwen huizen voor eeredienst, zooals godsdienstige instellingen gewoonlijk doen, welke voor de verschillende secten uiteenloopen van nederige kapellen tot groote kerken, imposante synagogen, uitgestrekte tabernakels en statige cathedralen. Maar voor geen van deze gebouwen wordt de aanspraak gemaakt dat zij Tempels zijn in den waren zin des woords.

---

*) Zondagsschoolles voor Ouders- en Theologiekلاس.

Er zij aan herinnerd dat Tempels niet bestemd zijn voor algemeene vergaderingen of gezamenlijke godsdienstoefening, zooals met kerkgebouwen in 't algemeen het geval is, maar voor de bediening van heilige verordeningen. Het is zoowel belangwekkend als leerzaam op te merken dat dit evenzeer van toepassing is op heidensche tempels als op de bijzondere heiligdommen, welke ter eere van den waren en levenden God zijn opgericht. In de heidensche tempels uit den ouden tijd stond het offeraltaar bij den ingang; en ofschoon de geloovigen zich rond het altaar verdrongen, werden alleen de dienstdoende priesters tot de heilige plaats binnen den tempel zelf toegelaten.

Zoo was het ook met de „Tent der samenkomst” (Exodus 27 : 21), welke een draagbaar heiligdom was, door de Israëlieten tijdens hun uittocht uit Egypte gebouwd; en zoo was het ook met de indrukwekkende Tempels van Salomo, Zerubbabel en Herodes. In elk van deze waren ruime voorhoven, door buitenmuren omringd, met een altaar en andere uitrusting. In deze voorhoven vergaderde het volk; maar het heiligdom zelf was een betrekkelijk klein gedeelte, 't welk bestemd was voor de heiligste verordeningen en ceremonieele bedieningen. Gelijkerwijs zijn de Tempels, welke door de Heiligen der laatste dagen worden opgericht en onderhouden, voor de plechtige en heilige verordeningen bestemd, en zijn geheel verschillend van de bijeenkomst-gebouwen, welke voor openbare godsdienstoefening worden gebruikt.

Getrouw aan de goddelijke opdracht, welke aan Israël was opgelegd, richtten de Nephietische kolonisten omstreeks 570 voor Christus een Tempel op, op het Westelijk Vasteland; ongeveer dertig jaren na hun uittocht uit Jeruzalem. Het Boek van Mormon leert ons, dat dit gebouw naar den Tempel van Salomo was gemaakt, alleen was het veel kleiner en minder schoon, (2 Nephi 5 : 16). De Heiligen der laatste dagen bouwen Tempels, omdat hun door het directe woord der latere openbaring bevolen werd aldus te doen.

In dezen door God opgedragen arbeid erkennen zij God's doeleinden ten opzichte van de zaligmaking en mogelijke verheffing van het menschdom.

Door het Offer, door Jezus Christus gebracht, is de eventueele opstanding van allen, die hebben geleefd en zijn gestorven, verzekerd. Deze bevrijding uit de macht des doods is een noodzakelijk element der Verlossing; en Christus is de eenige Verlosser van ons geslacht.

Door onderwerping aan de gestelde voorwaarden, welke in het Evangelie zijn vervat, kunnen de menschen van de verderfelijke gevolgen der zonde worden gevrijwaard. Deze toestand beteekent zaligheid en daar hierin op daadwerkelijke wijze door het Offer is voorzien, is Christus de ééne en eenige Verlosser der menschheid.

Hoe groot en heerlijk het voorrecht van de Verlossing uit het graf ook zij, hoeveel grooter en heerlijker de voorwaarden mogen zijn, welke aan de Redding der ziel zijn verbonden, het geopenbaarde Evangelie van Jezus Christus voorziet in nog voortreffelijker zegeningen in het plan tot Verhooging, waardoor de opgestane mensch van de eene trap van betrekkelijke volmaking voort kan gaan naar een volgende; met de macht tot eeuwigen en nooit eindigenden vooruitgang.

De wetten en verordeningen van het Evangelie, voor zoover deze voor de zaligmaking worden vereischt, kunnen door de levenden worden gehoorzaamd en de reddende gevolgen daarvan kunnen deze genieten zonder Tempels. Deze verordeningen zijn voornamelijk: de persoonlijke uitoefening van zaligmakend geloof in den Heere Jezus Christus, ware bekeering, onderwerping aan den doop door onderdompeling onder de handen van iemand, die autoriteit heeft en aan den hooger doop van den Geest, door de bevoegde oplegging der handen tot ontvangen des Heiligen Geestes. Maar de doop voor de dooden, evenals de zegeningen die het Heilig Priesterschap met zijn grenzenlooze mogelijkheden tot vooruitgang vergezellen, kortom: het tenuitvoerleggen der wetten en verordeningen van het Evangelie van Christus, dewelke noodig zijn voor de Verheffing in de eeuwige werelden, kunnen slechts bediend worden in Tempels, welke voor dit heilige doel zijn opgericht en ingewijd; want aldus heeft de Heere verklaard. Zie Leer en Verbonden 124 : 28-41.

Zooals hierboven werd opgemerkt, zijn de Tempels niet alleen ten behoeve der levenden. De bestaande Tempels worden zoowel voor de levenden als de dooden in stand gehouden; en de verordeningen, welke in deze worden bediend ten behoeve der dooden, overtreffen vele malen die voor de levenden in aantal.

Plaatsvervangend werk voor hen, die zijn heengegaan, is een bijzonder kenmerk van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste dagen, en terecht: want aan deze Kerk is de opdracht tot deze hooge bediening gegeven geworden. In het laatste hoofdstuk van Maleachi vinden we een levendige beschrijving van den toestand van het menschedom in de laatste dagen, en een profetie vol blijde belofte. Op den 3en April 1836, werd aan Joseph Smith en Oliver Cowdery, in den eersten Tempel, welke, in den tegenwoordigen tijd werd opgericht, in dien van Kirtland, Ohio, een heerlijke openbaring gegeven. Tijdens deze openbaring bediende Elia in persoon aan de twee profeten der laatste tijden, zeggende:

„Ziet de tijd is nu gekomen, waarvan door den mond van Maleachi was gesproken, getuigende dat hij (Elia) zou gezonden worden voor de groote en vreeselijke dag des Heeren komen zou, om de harten der vaders tot de kinderen te keeren en de kinderen tot de vaders, opdat de geheele aarde niet met eenen vloek zou

geslagen worden. Daarom zijn de sleutelen dezer bedeeeling in uwe handen toevertrouwd en hierdoor moogt gij weten, dat de groote en vreeselijke dag des Heeren nabij is, zelfs voor de deur". (Leer en Verbonden 110 : 14-16).

De vereischten van het Evangelie zijn van universeele toepassing: op gevangenen en vrijen, op levenden en dooden. In de volheid der goddelijke genade zijn voorzieningen getroffen, door welke aan de ontelbaren, die gestorven zijn zonder een kennis der vereischte voorwaarden, of zonder in de gelegenheid te zijn geweest zich eraan te onderwerpen, door hunne levende nakomelingen kan worden bediend. Aldus kunnen de ontslapen voorvaderen, indien zij zich in de geestenwereld bekeeren, deelgenooten worden gemaakt aan de zegeningen, die door het Offer van Christus zijn gekomen.

„Want daartoe is ook den dooden het Evangelie verkondigd geworden, opdat zij wel zouden geoordeeld worden naar den mensch in het vleesch, maar leven zouden naar God in den Geest". (1 Petrus 4 : 6).

Uit „Vitality of Mormonism", door J. E. Talmage. Vertaald door A. J.

VAARWELGROET.

„Zijt gij bereid het zendingsveld te verlaten? Gij zijt ontslagen van uw zending en gij kunt teruggaan naar uw ouderlijk tehuis".

Wat een vreemde klank ligt er voor den hoorder in deze woorden! Wat een mengelmoes van gedachten gaan er mee gepaard! Nadat de eerste vloed gemengde gevoelens en gedachten voorbij is, gaat men de ware beteekenis daarvan overdenken. Ben ik bereid ontslagen te worden? Heb ik mijn werk volbracht? Is er nog iets, dat ik graag zou doen? Is er tijd verspild, die hersteld moet worden? Deze en vele andere dergelijke vragen komen op en voor een worden zij overwogen. Dikwijls heeft men de overtuiging nog niet klaar te zijn met het werk en men wenschte langer te blijven in de hoop dat verloren tijd hersteld kan worden. Maar het is te laat; de woorden zijn gesproken; de tijd is om; de kans is verwaarloosd en voorbij. Maar ook gebeurt het, dat een persoon zijn uiterste best heeft gedaan, getracht heeft elke gelegenheid waar te nemen en geen tijd heeft verwaarloosd. Deze heeft een gevoel van vrede en vreugde en alhoewel hij ziet waar hij nog veel werk kan doen, toch is hij klaar om naar huis te gaan. Hij doet zulks met vreugde en blijdschap in zijn hart en is bereid zijn vader en moeder in de oogen te zien met de overtuiging, dat hij zijn best heeft gedaan het werk te verrichten dat op zijn schouders was geplaatst.

Kunnen wij dit voorbeeld met het menschelijk leven vergelijken en de woorden „Ontslagen van uw zending" opvatten als het terugroepen naar ons hemelsch tehuis, waar wij onze Hemelsche Vader en Moeder zullen ontmoeten? Hoevelen van ons zullen door angst en vrees of door een begeerte om langer te leven gegrepen worden, als die woorden tot ons komen? Hoevelen van ons zullen denken, dat indien wij nog een poosje langer konden leven, wij in staat zonden zijn het werk beter te kunnen doen en den verloren tijd te kunnen inhalen? Maar neen het is te laat; het bevel is gesproken en wij moeten naar ons hemelsch tehuis terugkeeren met een ontevreden gevoel, met deze zelfbeschuldiging „gij hebt de kans gehad maar gij hebt die verwaarloosd". Ook zijn er velen, die met vreugde

en vrede diezelfde woorden aanhooren. Ze kijken terug over het leven en alhoewel zij dikwijls in hunne onwetendheid gefaald hebben, hebben zij een vrede, dat zij hun best hebben gedaan. Och dit leven is hun lief en zij willen graag bij hunne vrienden blijven, maar zij weten, dat onder zulke omstandigheden een ontslag slechts een overplaatsing is van eene sfeer tot een andere, waar het werk voortgezet zal worden en de ontmoeting met oude vrienden zal plaats hebben.

Een zendeling houdt gedurende zijn zendingsperiode een verslag bij van het werk, dat door hem verricht is en dagelijks noteert hij daarin wat hij gedaan heeft. En als hij aan het einde van zijn zending dit boek naleest, vindt hij er soms heel interessante dingen in staan. Mooie, wei gevulde bladzijden zijn er in zijn boek, waarop hij kan zien dat hij goed werk heeft verricht en daarover is hij tevreden. Soms gebeurt het, dat de bladzijden erg leeg zijn, een teeken van „geen werk verricht”, of de bladzijden zijn verknoeid en bevlekt met fouten/of daden, die de zendeling in zijn boek niet wenscht te hebben en heeft ze daarom willen uitwischen. Deze laatstgenoemde geven hem een gevoel van onvoldoening, van smart en pijn. Zoo met ons in het leven. Een iegelijk van ons houdt ook een boek bij; de bladzijden worden volgeschreven met levensdaden. Het is nauwkeurig want het geeft aan, zooals wij werkelijk zijn. Het is een beschrijving van onze innige gedachten en de daden, die wij gedaan hebben. Het mooiste ervan is, dat het boek van ons leven door onze eigen hand geschreven wordt en niemand anders heeft daaraan iets te doen. Hoe zullen onze boeken er uit zien, wanneer de tijd komt, dat wij ze zullen moeten nagaan. Zullen zij mooi en netjes geschreven zijn vol teekens van goede daden van gehoorzaamheid, of zullen zij er leelijk, leeg en verknoeid nitzien, geschreven met overtredingen en zonden en leeg gelaten door niets gedaan te hebben?

Hoe dikwijls hebben wij verlangd een middel te hebben waardoor het mogelijk was deze vlekken of leelijke bladzijden te veranderen! Hoe dikwijls heeft het ons bedroefd dat wij niet iets beters gedaan hadden! Dikwijls worden wij moedeloos onder de last van zulk een boek. Maar Gode zij dank, in het leven is er een middel aan ons gegeven, waardoor deze dingen uitgewischt en schoongemaakt kunnen worden. Ja God heeft ons Zijn Eeniggeboren Zoon gegeven, dat wij door Zijn bloed, dat Hij voor ons gestort heeft, op voorwaarde van oprechte bekeering en plichtsbe-trachting, een volkomen vergeving van onze zonden, of een schoon-making van de leelijke bladzijden van ons boek kunnen krijgen. Maar helaas dat maakt de bladzijden alleen schoon en wit, doch vult ze niet met goede daden, want dat hangt van onszelf af.

Daarom, o broeders en zusters, laten wij geen tijd voorbij laten gaan, maar laten wij toezien dat ons boek des levens vol is met goede daden van gehoorzaamheid en dienst, die een eeuwige bron van vreugde voor ons zullen zijn. Dan indien wij het uitwisschingsmiddel, het bloed van Jezus Christus noodig hebben, laten wij onze waardeering toonen door vermeerderden ijver in het onderhouden van de geboden Gods.

Broeders en zusters van Nederland wij wenschen U te danken voor alles dat gij voor ons gedaan hebt, want wij weten, dat de opofferingen, die gij voor ons gemaakt hebt, het mogelijk gemaakt hebben, dat wij het werk hebben kunnen verrichten. Ook danken wij U voor de vele lessen, die wij van U geleerd hebben, alsook de vriendschap ons bewezen, gedurende den tijd, dien wij als vreemdelingen in Uw land hebben verkeerd. Wij bidden onzen Hemelschen Vader dat Hij Zijn rijkste zegeningen over u zal uitstorten en dat Gij maatschappelijk zoowel als geestelijk voorspoed zult genieten. Verderders hopen wij, dat het „tot weerziens” zal zijn.

Uw broeders in Christus Jezus,
RAYMOND K. CROMAR. ELIAS L. BRINTON.

DAAR WAS EENS.....

1. De jonge Vergulder.

Daar was eens..... Wat een prettig woord,
 Dat aanvangswoord van een vertelling,
 Dat oud zoowel als jong bekoort
 Van Limburgs zuidpunt tot Terschelling,
 Ja, tot aan 't verst verwijderd strand,
 Waar Holland's kind'ren Hollandsch spreken ;
 En zou er in één enkel land
 Een gelijkwaardig woord ontbreken?

Daar was dan eens een jonge gast,
 Die een scheikundig plaatsje vulde,
 En die eens zijn horlogekast
 Trachtte galvanisch te vergulden.
 Hij loste in a q u a r e g i a
 Wat bladgoud op: de juiste maat,
 Hij zag de batterij goed na,
 Vond alles in perfecten staat.

Toen hing hij de horlogekast
 In 't wonderbad — de stroom ging loopen —
 Hij sloot de werkplaats (avond was 't)
 En deed haar 's morgens zelf weer open.
 Hij snelde naar het toovervocht,
 Waaruit hij ophief, blijgemoed,
 Een prachtig gouden kunstgewrocht...?
 De kast was zwart, zoo zwart als roet!

Hij stond verplet! Wat scheeld' er aan?
 Hij ging aan 't snufflen in zijn boeken;
 Hij voeld' er was een fout begaan:
 En ziet! Hij bleef niet vrucht'loos zoeken,
 De goudoplossing, in 't proces
 Gebruikt, moet warm zijn, nimmer koel.
 Het was een onvergeetb're les:
 Zijn koude mengsel miste 't doel.

Uw rijmer denkt nu aan den doop:
 't Maakt geen verschil daarbij of 't water
 Koud is of warm. Maar weinig hoop
 Op schuldvergifenis bestaat er
 Als niet de juiste „temp'ratuur”
 Mocht heerschen in des doop'lings hart,
 Dan volgt geen doop van „geest en vuur”,
 Maar is het ook daar binnen „zwart”!

Overleden.

Uit Zion bereikte ons het droeve nieuws, dat Zuster L. H. Roth-Ostler den 10en Januari j.l. te Nephi, Utah is ontslapen. Zij werd den 10en November 1902 te Rotterdam geboren, op 3 Februari 1911 door Ouderling Cornelus Bell gedoopt en den 5en van die maand door Ouderling W. J. de Bry bevestigd. In Februari 1923 kreeg zij het voorrecht naar Zion op te trekken.

Het reine Evangelie zal ook in deze uren van droefheid troost schenken aan haar vrienden en kennissen en in het bijzonder, hopen wij, aan haar zwaargetroffen echtgenoot, die bij vele Nederlanders wel bekend is. Ouderling L. T. Ostler keerde aan het eind van 1924, na een eervolle zending in Nederland vervuld te hebben, naar zijn tehuis in de toppen der bergen terug, waar hij in het huwelijk trad met onze thans heengegane Zuster.

ZENDINGSNIEUWS.

Ontslagen.

Eervol zijn van hunne zendingen ontslagen: Ouderling D. Simmons, districts-president van Amsterdam en Ouderling S. R. Andrus, gemeentepresident van Dordrecht. Moge God deze twee Zijner afgezanten beschermen op hun reis naar huis, opdat zij veilig bij hun geliefden mogen aankomen.

Gedoopt.

Te Rotterdam zijn drie zielen door den doop tot de Kerk toegetreden, waarvan een uit Rotterdam en twee uit Mezenbroek bij Heerlen, Limburg. De twee doopelingen uit Limburg zijn een broer en schoonzuster van Ouderling G. J. Nakken, gemeentepresident van Amsterdam.

Tot een getuigenis aller volkeren.....

Gedurende de laatste paar afgelopen weken zijn er extra pogingen aangewend om het Evangelie bekend te maken. Speciale vergaderingen zijn gehouden te Almelo, Tiel, Middelburg en Vlissingen, waar verschillende zendelingen met allen eerbied en onder leiding van den Heiligen Geest getuigden van het wondervolle Werk des Heeren. Met Pres. Lillywhite in hun midden hielden de zendelingen van het district Zeeland een priesterschap-vergadering, waar van Gods Geest werd genoten.

In bijna alle voorname steden van Nederland worden openlucht-vergaderingen gehouden, in sommige plaatsen twee, drie of viermaal per week; honderden menschen hooren de getuigenissen van de Ouderlingen. Vastberaden is het werk aangepakt, de handen zijn aan den ploeg geslagen en onder het ontvangen van vriendelijke en doeltreffende inlichtingen van den Zendingspresident brengen de dienstknechten Gods hun Boodschap, het heilig Evangelie, onder het gehoor van velen en roepen een ieder, dien zij ontmoeten toe: „Haast u en koop toch uw olie, opdat gij niet zonder zult zijn als de Bruidegom komt”.

Verbetering.

In de uitgave van 1 Februari, j.l. komt onder het hoofd „overleden” voor, dat broeder Leendert Blok gedoopt en bevestigd is in 1921; dit moet zijn 1912.

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 16 B, Rotterdam — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending.

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 3.—, Buitenland f 4.—.

Afzonderlijke nummers 15 cent.